

LENI.
Saris

*Tamara,
wie ben je?*

HOOFDSTUK 1

Het leed geen twijfel, haar domein was werkelijk een modelkeuken! Tam Renzelaghe zuchtte diep en haar blik gleed keurend rond.

Alles wit gelakt, voorzien van alle comfort, maar dat veranderde niets aan het feit, dat Tam zo volkomen genoeg van die keuken had, dat ze zich moest dwingen om rustig te blijven zitten. Ze vergat het vlees dat op het elektrische fornuis stond en heel vaag hoorde ze beneden de klanken van piano en viool, gesteund door de zware klanken van de cello. Tam schopte opstandig tegen de onberispelijk gelakte tafelpoot en geeuwde, met haar hoofd op haar handen gesteund en haar ellebogen op de mishandelde tafel. Ze wist zelf niet hoe mistroostig en verveeld ze eruitzag.

Wat een ramp om een talentvolle familie te bezitten, dacht Tam, ze legde haar handen over haar oren. Dat gezaag op die cello maakt me nog eens dol!

„Ta...am!” Een ongeduldige stem galmde door het huis.

Moeder! dacht Tam, ze hees zich met moeite overeind. Wat zou er nu weer zijn? Zou het verhaal niet willen lukken? Beneden muziek... boven romans... en daartussenin zit ik... wat een genoeg!

Ongeduldige voeten roffelden de trap af en de keukendeur vloog open.

„Tam, kun je niet wat vlugger antwoord geven?” Mevrouw Renzelaghe was tenger en jeugdig, met felle, blauwe ogen en een ontembare bos krullen. „Doe toch niet zo sloom!” Tam trok haar wenkbrauwen op. Ze was een heleboel gewend.

Dat kwam ervan als je de enige talentloze sterveling in de familie was. Iedereen lachte laatdunkend als Tam zich ook maar met één woord op de baan van muziek of letterkunde waagde. Daarvan had ze toch immers geen verstand! Ze moest zich maar bij huishoudelijke zaken bepalen en zelfs daarmee was ze niet overdreven handig.

„Nee, maar jullie vinden het toch maar prettig, om door mij met alles en nog wat achternagelopen te worden,” had Tam van zich afgebeten, met tranen in haar ogen. „Een gratis keukenmeisje... waar vind je die tegenwoordig?”

„Gratis? Je krijgt toch je kleren en je zakgeld?” Haar moeder was woedend geweest.

„Och, u begrijpt het toch niet!” had Tam gezegd. „Alleen in uw boeken... dan bent u een wonder van zachtheid en begrip!” Tam dacht er weer aan toen ze haar moeders geërgerde frons zag.

„We hebben twee gasten aan tafel,” zei mevrouw Renzelaghe. „Daarom riep ik je, want anders zeg je weer dat ik je niet op tijd gewaarschuwd heb.”

„Op tijd?” stotterde Tam ongelovig. „Vindt u dat op tijd? We eten nota bene over een halfuur. Hoor eens, moeder... het kan eenvoudigweg niet... ik kan niet toveren!”

„Het móet, Tam,” zei mevrouw Renzelaghe autoritair. „Ik weet wel dat je niet over veel fantasie en handigheid beschikt, maar doe nu eens extra je best... en stoor me niet te vroeg, want mijn verhaal vlot nu juist zo goed.”

De deur ging pardoes dicht, er viel verder niets te protesteren.

Van beneden kwamen opnieuw de klanken van het trio, dat opging in de kamermuziek, waaraan Tam zo grondig het land had.

In gedachten kon Tam ze zien zitten. Vader achter de piano, Tim met zijn cello en Fita ten Borghe, zijn verloofde, met haar viool.

In het begin was ze nog zo onnozel geweest om te geloven, dat de verloving van haar broer voor haar ook nog wel gezellige kanten kon hebben! Tam opende de deur en smet ze met een daverende, kwaadaardige knal weer in het slot.

„Zo... ik hoop van harte dat jullie je concentratie voorlopig allemaal kwijt bent,” mompelde ze.

Toen snoof ze diep en angstig, want het vlees brandde aan. Met een sprong was ze bij het fornuis, maar het trieste overblijfsel in de pan was niet meer te redden.

„O... grote grutten... wat nou,” mompelde Tam, ze sloeg de handen voor de mond en staarde radeloos naar haar eigen beeld in de spiegel die naast het venster hing. Ze zag grote, angstige, blauwe ogen in een bleek, verschrikt gezichtje.

„Dwaas,” ze zei het hardop. „Waarom moet je zo bang zijn? Belachelijk gewoonweg.”

Ze strekte haar schouders, keerde zich resoluut om en liep de keuken uit, regelrecht naar haar moeders werkkamer.

„Ja, Tam, wat is er nu weer?” Mevrouw Renzelaghe leunde demonstratief achterover in haar stoel. „Ik heb je gezegd dat je me niet storen mocht.”

„Het spijt me, ik heb het vlees laten verbranden,” zei Tam stuurs.

„U zult uw gasten heus af moeten bellen.”

„Ik geloof dat jij het doet om te plagen,” zei haar moeder langzaam. „Hoor eens, Tam, jij bent degene die voor het huishouden dient te zorgen en probeer in vredesnaam niet altijd zo vermoeiend, zo onhandig en oerdom te doen.”

De woorden waren vlijmscherp, ofschoon de stem die ze uitte, zacht en bijna vriendelijk bleef.

„Als u denkt dat ik u plagen wil...” begon Tam verontwaardigd, maar toen hield ze opeens haar mond. Wat deed het er ook toe? Ze kon net zo goed proberen om met haar hoofd tegen de muur te lopen. „Ik doe heus altijd m'n best,” zei ze triest. „Maar u... en de anderen vergeten, dat niet iedereen zo briljant kan zijn als jullie... en dat het voor mij héél moeilijk is... om rond te lopen in een huis, waar altijd van die hooggestemde zielen rondzweven... vrienden van vader en jou... van Tim en Fita... en ik mag ze alleen maar allemaal achternalopen met koffie en thee... en voor alles en nog wat... en als dank Vinden jullie me een soort moderne uitgave van assepoester... en daar bedank ik voor.”

„Kind, doe alsjeblieft niet zo teatraal.” Mevrouw Renzelaghe trommelde nerveus op haar bureau, ze was alweer met haar gedachten bij haar papieren kind, haar bloedeigen dochter praatte in de ruimte. „Ga nu maar naar beneden en maak wat blikken open. Bel de slager maar even... nu ja, je ziet maar... ik kan die mensen nu niet afbellen!”

Tam balde haar handen tot vuisten, ze vroeg zich af, wat er zou gebeuren als ze nu eens echt hard en lang ging gillen. Kind, doe niet zo teatraal! dacht ze schamper. Dat zou moeder zeggen.

Ze keerde zich om en liep de kamer uit, voor de deur dicht ging, hoorde ze de schrijfmachine alweer driftig rammelen. De musici keken onaangenaam verrast op, toen Tamara binnen kwam stormen en telefonisch een luid en opgewonden gesprek met de slager hield.

„Zo, dat is tenminste in orde!” Met een zucht van verlichting verbrak ze het gesprek.

„Ja, dat hebben we gehoord,” zei Tim droog. „Heb je iets aan laten branden? Het stinkt onbehoorlijk, zeg.”

„Ja, je zult wel een halfuur later aan tafel gaan, maar je hebt toch genoeg aan de muziek,” beet Tam vinnig van zich af.

„Je wordt met de dag onaangenamer,” meende Tim.

„Dat is dan jullie schuld.” Tam trok haar neus op.

„Hè, ik heb dorst gekregen van het repeteren...” trachtte Fita onhandig af te leiden. „Kunnen we een kopje thee krijgen, Tam?”

„Dat zet je dan maar zelf,” zei Tam resoluut.

Ido Renzelaghe had zich nog niet in het gesprek gemengd. Hij was de enige in huis die af en toe begrip toonde voor Tams moeilijkheden. Het kind kon het ook niet helpen, dat ze geen grein artistiek gevoel of aanleg voor muziek had en soms was hij weleens bang, dat er te veel van Tam geëist werd. Het kwam hem voor, dat het kind het altijd verschrikkelijk druk had, maar Lora lachte hem uit, als hij voorzichtig een opmerking maakte. Tam had toch alles wat haar hartje begeerde en ze moest toch ook iets doen voor de kost, nietwaar? Dat had hij toegegeven, maar hij had toch wel gevoeld dat er ergens iets niet klopte.

„Zeg eens, daar ben jij toch voor?” vroeg Tim. „Om thee te zetten!”

„Is Fita daar te goed voor?” Tam wist dat ze hatelijk werd, maar ze kon eenvoudigweg niet anders. „Ze mag het toch heus wel leren, want als jullie getrouwd zijn is er geen Tam die kopjes thee en koffie achter je aansjouwt en op tijd je eten op tafel deponeert, hoor.”

„Ben je zo van streek door dat aangebrande stuk vlees?” vroeg Tams vader, in een nog onhandiger poging om de dreigende ruzie te sussen.

„O, verschrikkelijk!” Tam hief in wanhoop haar handen omhoog in een gebaar dat onbewust teatraal was. „Ik ben het zo beu een lid te zijn van

deze artistieke familie... het zit me niet tot aan m'n keel, maar tot aan m'n kruin en nog hoger... dáár dan, nu weten jullie het."

„Tam...” begon haar vader, maar ze raasde door, zonder zich te realiseren, hoe beduusd ze haar zaten aan te kijken.

„Ja, wat heb ik aan m'n leven? Denken jullie nou heus dat ik het zo ideaal vind om hier de huishouding te mogen doen, moeder zegt dat ik alles heb wat m'n hart begeert... fatsoenlijke kleren en af en toe een bioscoopje of een keertje met de auto mee... moeder heeft maar uitgemaakt dat ik toch geen studiehofd had... geen muziekgevoel... dus kon ik wel thuiskomen... en dan is alles wat ik doe nog niet eens goed... als iemand het ooit maar eens waardeerde... maar vanavond zal iedereen wel weer horen, dat we te laat aan tafel gingen omdat... 'onze domme jongste' – zoals mama me noemt – ik heb het zelf gehoord... het vlees aan heeft laten branden!"

„Ik... ik heb heus nooit begrepen dat jij je zo ongelukkig en misplaatst voelde,” zei Ido Renzelaghe schor. „Waarom heb je het niet met moeder uitgepraat, ik ben er zeker van dat ze het niet begrijpt.”

Daar was Tam helemaal niet zeker van, maar het drong opeens tot haar door dat Tim en Fita haar stomverbaasd aan zaten te kijken en ze was blij dat er op dat ogenblik gebeld werd.

„Het zal de slager zijn,” stotterde ze en ze holde de gang in. Vijf minuten later stond ze met bevende vingers en met tranen in haar ogen opnieuw een stuk vlees te zouten. In de zitkamer werd niet meer gespeeld, maar een paar minuten later kierde de keukendeur open en Fita gleed binnen.

„Nee, ik kom geen thee zetten,” ze lachte, toen ze Tams boze blik zag. „Let jij nu maar op je vlees. Ik kan toch wel praten. Ik wou alleen maar zeggen dat ik best begrijp hoe jij je voelt, maar ik begrijp alleen niet, waarom je dat dan niet kalm met je vader en moeder hebt besproken. We leven toch niet in de middeleeuwen. Als je geen zin hebt om thuis te blijven, dan zoek je toch een baan.”

„Als het zo eenvoudig was!” Tam prikte verwoed in het vlees. „Maar je kent mijn moeder toch slecht als je denkt dat het zo gemakkelijk is. Dacht je nu heus dat ik het niet op alle mogelijke manieren heb geprobeerd om weg te komen? Ik hen dom, onhandig en onzelfstandig...”

niet in staat om op eigen benen te staan.... en waar zou ik het zo goed kunnen hebben als thuis! Het is niet zo erg als je bij je moeder thuis flaters slaat... maar bij een vreemde is dat wel erg... tenminste, dat zegt moeder... en nu kun je me geloven of niet, maar omdat ik weet, dat moeder me een stuntel vindt... doe ik werkelijk de domste dingen... laat alles uit m'n handen vallen..."

„Hm,” zei Fita, ze zat op de hoek van de tafel en keek met peinzende ogen naar haar aanstaand schoonzusje, waar ze nooit veel notitie van had genomen. Ze had het een stil, nogal onbenullig kind gevonden, maar nu realiseerde ze zich, dat er wel degelijk waarheid school in Tams woorden en ze had zich ook te veel laten beïnvloeden door mevrouw Renzelaghe, hoewel ze zich afvroeg, waarom Tams moeder er plezier in kon vinden om haar dochter in een verkeerd licht te zetten. Het leek wel alsof Tam haar gedachte raadde.

„Het is goedkoop en gemakkelijk om het huishouden aan je dochter over te laten en zelf alleen maar met papieren mensen rekening te houden,” zei ze bitter. „En vader... ach, dat is een schat, maar hij laat zich alles wijsmaken wat moeder hem wil laten geloven en wat heb ik aan jou en aan Tim, het wemelt hier in huis doorlopend van de artistieke lui met een briljante conversatie, ik schrik me al een ongeluk wanneer ze mijn richting uitkijken, het lijkt wel alsof m'n tong verlamd is in zo'n geval, dus is het geen wonder dat ze een rare indruk van me krijgen. Dat weet ik heus wel.”

„Je was tenminste straks een verrassing voor me,” zei Fita laconiek. „Ik herkende je gewoonweg niet, je was een heel nieuwe Tam, je kunt je dus wel degelijk laten gelden.” Ze liet zich van de tafel glijden en liep naar de deur.

„Kom, ik ga maar eens naar huis en... Tam... laat je niet te veel imponeren door die briljante conversatie, daar is ook vijftig procent aanstellerij en dikdoenerij bij, hoor. Ze zweven geen van allen zo hoog boven het gewone leven, dat ze jouw lekkere koffie en koekjes afslaan... wees toch jezelf, Tam, en het zal best in orde komen.”

Fita liet Tam achter met stof genoeg om na te denken en intussen werkte ze secuur en vlug door, zodat het eten niet opvallend lang op zich liet wachten. Met een rode kleur van het haasten en de opwinding nam Tam haar plaats aan tafel in. Het kon haar zelfs niet schelen dat meneer

Overing, een van de gasten, moeder een compliment maakte over haar voortreffelijke kookkunst, welke vleiende woorden moeder met de glimlach van een sfinx en een lieflijke blos accepteerde. Meneer Overing was een bekend journalist en Tam kon zich voorstellen dat er in de komende dagen wel weer een prijzend artikel zou verschijnen over Lora Renzelaghe, die kans zag om ondanks haar literaire bezigheden zo'n voortreffelijke huisvrouw te zijn.

„En u... juffrouw Renzelaghe, hebt u de talenten van uw ouders geërfd?” vroeg Overing onverwacht.

„Och nee, ze assisteert mij een beetje in de huishouding,” mevrouw Renzelaghe legde haar hand op die van Tam met een liefkozende, maar in werkelijkheid waarschuwendende druk. „Ik begrijp het niet, maar het kind heeft geen enkel talent, wonderlijk niet?”

Overing knikte, maar ging er niet verder op in, waarschijnlijk vond hij het stille kind de moeite niet waard. Ze zag er niet onaardig uit, maar daarmee was dan ook alles gezegd.

Tam zat zich af te vragen, waarom het wonderlijk was dat ze geen talenten bezat. Het interesseerde haar ook niet zo bar. Ze was moe en ze verveelde zich, het gesprek gleed onbegrepen langs haar heen.

„Tam, in vredesnaam!” Mevrouw Renzelaghes stem klonk geërgerd. „Je zit gewoonweg te suffen! We zijn klaar!”

Tam bleef haar moeder aanstaren, ze begreep werkelijk niet wat ze bedoelde, zover was ze met haar gedachten weg geweest.

„Je moet afruimen, kind!” zei mevrouw nadrukkelijk geduldig.

„O, bedoelt u dat!” Tam schrok op en sprong overeind, ze sleepte een schoteltje van de tafel en ze zag nog juist de half medelijdende, half geamuseerde blik van Overing. Die man moest wel denken dat ze niet wijs was! Terwijl haar moeder de gasten naar de zitkamer dirigeerde, ruimde Tam, met meer lawaai dan nodig was, de tafel af en serveerde tussen de bedrijven door koffie. Ze deed het onverwacht handig, niet van plan om zich door nieuwsgierige ogen van de wijs te laten brengen. Ze had er trouwens meer dan genoeg van, om hier te blijven rondhangen. Wie verder nog wat hebben wilde die haalde het zelf maar. Met een zucht van verlichting deed ze de deur van haar kamertje achter zich dicht.

Hier kon ze tenminste zichzelf zijn! Het was geen grote kamer, maar hij had sfeer. Tam leunde uit het raam, genietend van de mooie avond. Vaag drong het gesprek uit de zitkamer tot haar door, want de terrasdeuren stonden open. Ze ging op haar tot zitbank omgetoverde bed zitten en zette het kleine, witte radiootje aan, dat ze op haar verjaardag van haar vader had gekregen. Geboeid luisterde ze naar een paar goed voorgedragen chansons.

Mooie, warme stem had die zanger, zo donker als zwart fluweel.

Tam zong de melodie zacht mee. Jammer dat ze zelf zo'n malle, hoge stem had, net een lap witte nylon. Ze grinnikte om de zotte vergelijking. Zwart fluweel en witte nylon. De juffrouw op de lagere school had haar altijd weinig vleidend 'onze stoomfluit' genoemd, omdat ze zo hoog en lang gillen kon. Zonder opstaan hengelde Tam haar mandoline naar zich toe. Ze was dol op dat instrument en kon er buitengewoon goed en vlot op terecht, maar de kamer van haar moeder was naast de hare en aangezien moeder snel geïrriteerd was, omdat het geluid van de mandoline haar stoorde als ze werkte, kon Tam er weinig gebruik van maken. Het viel nu eenmaal niet mee, om in een huis vol begaafde mensen als doodgewoon exemplaar rond te wandelen en je te handhaven. De juffrouw van de radio zweeg en Tam van de weeromstuit ook. Het is toch ook maar waardeloos om de liedjes van een ander na te zingen, dacht ze. En bovendien... zulke tragische levensliederen worden met zo'n gekke kraaistem als de mijne een fiasco, ik zou best eens iets héél geks willen zingen, ik weet zelf niet eens waarom.

Ze wist niet waar het dartele, huppelende melodietje vandaan kwam en evenmin waar ze de kolderachtige woorden opdiepte.

„Het klinkt werkelijk ongelooflijk gek!” zei ze hardop en ze knikte tegen haar spiegelbeeld, ze rimpelde uit louter pret haar neus en keek afgrijselijk scheel... zomaar, doodgewoon omdat ze pret had en een uiterst beweeglijk gezichtje had. Ongelukkigerwijs gooide op dat ogenblik haar moeder de deur open.

„Tam, ben je nu helemaal mal!” viel ze verbolgen uit. „Je maakt zo'n kabaal met dat jammerinstrument, dat we beneden onze woorden niet kunnen verstaan.”

„Ja, dat is een héél verlies!” Tam gooide de mandoline geërgerd naast zich op de bank. „Ik heb zo dikwijls hinder van uw schrijfmachine en

van die eeuwige kamermuziek, dat laat ook niemand voor mij!”

„Dat is heel wat anders,” zei haar moeder vaag. „En Tam, waarom zit je zulke afschuwelijke gezichten te trekken? Mankeert er iets aan je ogen?”

„Nee, ik keek voor mijn genoegen scheel, mag ik?” Tam slingerde haar benen van de bank op de grond. „En ik zong voor m’n genoegen... en ik spéelde voor m’n genoegen... en als er het volgende halfuur nog iemand iets tegen me zegt, om me een standje te maken, dan ga ik gillen, heel hard en heel lang!”

„Tam, doe niet zo akelig.” Mevrouw Renzelaghe deed een pas terug. „Zou je... kun je... eh... beneden komen om voor de thee te zorgen?”

„Nee,” zei Tam ronduit. „Ik denk dat de gasten misschien wel liever een geestrijker drankje willen dan thee... geef ze voor mijn part een glas wijn of een flesje coca cola... kan me niet schelen, maar ik heb mijn vrije avond!”

„Wat er in jou gevaren is, ik weet het niet!” begon haar moeder driftig, maar opeens herinnerde ze zich de aanwezigheid van de gasten. „Blijf dan maar waar je bent, brutaal nest. We spreken elkaar morgen nog wel.”

„Och, u bent zo aan mijn gedweë houding gewoon,” zei Tam verdrietig. „Dan lijkt je al gauw brutaal, maar het kan me echt niet schelen. Ik kom niet beneden en die Overing is een naarling! Hij kijkt me aan alsof hij u zwaar beklaagt, omdat u mij als dochter hebt.”

„Daar zul jij het dan wel naar gemaakt hebben,” vuurde mevrouw Renzelaghe de laatste pijl af, voor ze de deur achter zich sloot.

Langzaam hing Tam de mandoline weer op het plaatsje aan de muur. Haar beweeglijke gezichtje stond strak. Wat mocht ze hier in huis nou eigenlijk wel? Ze moest met ieders talent en humeur rekening houden, maar niemand hield ooit rekening met haar. Zou moeder haar werkelijk als zo’n dom, irriterend onhandig wezen beschouwen? Doelloos bleef Tam in de vensterbank naar buiten zitten staren en zelfs toen het donker was geworden, bleef ze onbeweeglijk op haar plaatsje.

Om half tien ging Overing al weg en een kwartier later hoorde Tam haar moeder naar haar kamer gaan. Ze sprak op de gang nog even met Tim, die blijkbaar ook zijn kamer al opzocht en even later rammelde de schrijfmachine weer. Nu ging vader zijn avondwandeling maken, wist Tam en voorzichtig gleden ze de kamer uit en de trap af.

Meneer Renzelaghe keek verwonderd op, toen hij zijn dochter zag.

„Ik dacht dat je al sliep,” zei hij opgewekt. „Wandel je misschien mee?”

„Hè ja, gezellig!” Het trieste gezichtje helderde op en met iets van wroeging drong het tot Tams vader door, hoe weinig er nodig was om Tam blij te maken.

Ze schoot haastig in een wit jasje en eenmaal buiten stak ze gezellig haar arm door de zijne en probeerde met hem in de pas te komen.

Ze liepen een poosje zwijgend door, tot meneer Renzelaghe aarzelend het gesprek opende.

„Voel je je vaak alleen, Tam?” vroeg hij zacht. „Ik weet niet hoe het komt – misschien door die uitval van je – maar het is net, alsof m’n ogen opeens open zijn gegaan. Ik ga altijd zo in m’n muziek op... en als ik eens aan moeder vroeg...”

„Och, dat weet ik toch wel,” zei ze met een zucht. „U hoeft heus niet bang te zijn dat u moeder beschuldigt. Moeder vindt, dat ik het zo ideaal heb thuis... nou, dat vind ik helemaal niet. Er is nooit naar m’n mening gevraagd – Tam moest maar thuis komen, zodat iedereen zich verdiepen kon in z’n eigen leven, behalve Tam zelf – daar werd geen rekening mee gehouden! Ja, vader, daar schrikt u wel van, maar het is de waarheid. Moeder heeft een hekel aan het huishouden en Tam is een goedkope dienstbode en dat zou ik heus nog niet zo erg vinden, als ik maar een beetje gewaardeerd werd, maar ik doe nooit iets echt goed en heus waar, vader, dan ga ik vanzelf stomme dingen doen die anders nooit gebeurd zouden zijn... en... en... ik krijg trouwens soms de neiging om de dingen expres in het honderd te laten lopen, dat is vast niet normaal meer!”

„Ik denk dat het komt, omdat je er niet meer tegenop kunt. Je hebt het te druk en krijgt te weinig ontspanning.” De stem van Ido Renzelaghe klonk bezorgd, hij drukte Tams arm vaster tegen zich aan. „Wat is het jammer dat moeder en jij elkaar zo slecht begrijpen!”

„Och, ik weet niet of ik moeder slecht begrijp!” Tam haalde de schouders op. „Met Tim en jou... en met Fita kan moeder pronken en ze vindt het nu eenmaal heerlijk om de bekende Lora Renzelaghe te zijn, maar aan mij valt geen eer te behalen. Snap jij, hoe iemand die op papier de karakters zo mooi ontleden kan niets snapt van de mensen die pal

naast haar leven? Ze ziet het bos niet, omdat ze zich blind staart op de bomen... tenminste... zo zie ik het!”

Tam begreep wel dat haar vader haar moeilijk gelijk kon geven, maar het zwijgen dat op haar heftige woorden volgde was veelzeggend. Het duurde zeker vijf minuten voor hij weer sprak.

„Wat wilde je dan, Tam?” vroeg hij zacht.

„Ik wou dat u met moeder sprak.” Tam zuchtte. „Dat is geen lafheid van me, vader, maar ik krijg eenvoudigweg geen vat op moeder. Ze praat altijd in een kring en ik heb altijd ongelijk. Ik wil niet ondankbaar lijken, maar ik... ik zou dolgraag vrij zijn en ergens anders een baan zoeken, mijn eigen geld verdienen... echt verdienen, niet zomaar zakgeld en mijn kleren en eten vrij, zoals moeder het noemt. Ik voel me soms als in een gevangenis. Het klinkt overdreven, maar het is waar.”

„Ik ben blij dat ik het weet, kindlief, maar je had het me eerder moeten vertellen,” zei Tams vader bezorgd. „Het viel me wel op dat ik haast nooit meer een vriendinnetje van je bij ons thuis zag, zoals in je schooltijd. Ben je ze zo ontgroeid of hoe zit dat eigenlijk?”

„Ja, natuurlijk.” Tam haalde de schouders op. „Als je nooit ergens tijd voor hebt, dan vragen ze je ten slotte niet meer en bovendien raak je elkaar na het eindexamen toch kwijt, maar ik krijg ook geen kans om nieuwe vriendinnen te maken. Zeg nou zelf eens, wie ontmoet ik nu thuis? Mensen als die ouwe Overing, die me aankijkt alsof hij denkt dat ik niet snik ben!”

Meneer Renzelaghe schoot opeens onbedaarlijk in een hartelijke lach.

„Je was ook zo stil aan tafel, je gaf hem amper antwoord.” Hij drukte Tams arm hartelijk tegen zich aan. „Ik wou dat je zijn stomverbaasde gezicht had kunnen zien, toen jij daar boven opeens begon te joelen bij je mandoline. Het klonk zo verschrikkelijk zot en eigenlijk toch ook wel grappig. Wat deed je toch, zeg en wat was dat voor een schoon lied?”

„O, ik weet niet, zomaar!” Tam grinnikte. „Een gekke ingeving, daar heb ik weleens meer last van. Ik amuseerde me best, maar moeder vond het lawaai... nou, dat was het ook wel. Als ik die opgeblazen Overing er een schok mee bezorgd heb, dan is het niet voor niets geweest en heb ik tenminste een goed doel nagestreefd. Ik vind het fijn dat jij je er niet aan hebt geërgerd, paps... ik zal mijn best doen om jouw muziek voortaan

ook een beetje mooi te vinden!” Het klonk zo braaf en zo hoopvol, dat meneer Renzelaghe opnieuw begon te lachen.

„Wat ben je af en toe toch een zot kind, Tamara!” zei hij.

„Ja, en ik heb toch eigenlijk wel een erg nette naam, hè?” zei Tam tevreden. „Je moest ’m méér gebruiken. Ik voel me gewoonweg groeien als je me Tamara noemt... of nee, doe het toch maar niet, want die naam hoort bij een statige schoonheid!”

Ze maakte een jolig huppelpasje en bij het licht van een lantaarn hief ze haar gezicht naar haar vader op.

„Zeg, papa... kun jij dat?” Ze trok zo’n dwaas gezicht, dat haar vader verschrikt stil stond.

„Lieve help, Tam, is dat gezicht van jou van elastiek?” Hij begon te lachen. „Het lijkt net alsof er opeens niets meer op z’n plaats zit. Heb je dat vanavond zitten oefenen?”

„Ja,” gaf Tam gemoedelijk toe. „Ik kan m’n oren en m’n wenkbrauwen en m’n neus laten draaien... zal ik het jou ook leren?”

„Nee... nee, liever niet... maar ik heb in tijden niet zo gelachen.”

Ze waren bij het tuinhek aangekomen en Ido Renzelaghe duwde zijn dochter voor zich uit. „Ga nu maar gauw naar boven en naar bed... en... ik zal niet vergeten wat je me gevraagd hebt, hoor. Ik zal er met moeder over praten... misschien straks nog.”

„Ja, dat is fijn... dank je, paps... en goedenacht!”

Ze glipte naar binnen en besloot dat het verstandig was om heel vlug naar bed te gaan en net te doen alsof ze sliep. Ze had vandaag werkelijk genoeg gehad en ze verlangde allerminst naar een nachtelijk twistgesprek met haar moeder. Vader moest het pad eerst maar effenen en dat zou hij wel doen ook, nu hij de ernst van de zaak eenmaal goed had ingezien.